

Anden næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Vi er tilbage til ordførerrækken.

Inge Dahl-Sørensen (V):

For blot få år siden var folkeskoledebatten i hjemmene og i de politiske kredse præget af pessimisme og kritik. Vore dygtige lærere blev ofte kritiseret for manglende engagement, og skolerne og deres ledere fik kritik for, at der manglede mulighed for at gøre dette eller hint. I skolenævn og skolekommissioner beskæftigede man sig med dagligdagens små praktiske problemer, nærmest petitesser.

I dag lægger vi fundamentet for fremtidens skole. Vi giver folkeskolen som helhed mulighed for at give børnene en bedre mulighed for at være rustet til fremtidens krav. Med andre ord: der skal en reform til, og det er netop, hvad nærværende lovforslag er.

Det er imidlertid mere end en reform på skoleområdet. Det er en reform, der én gang for alle åbner op for selvforvaltning og selvstyre i modsætning til central styring og regelstyring.

Ændringer i dette land har som regel altid været ensbetydende med omkostningsforøgelser og sjældent med forbedringer. Denne lov er virkelig en reform, der uden at være fordyrende giver bedre kvalitet. I erhvervslivet diskuterer man netop i disse år begreber som kvalitet i ledelsen, decentralisering, rammestyring via budgetter og dermed justeringer efter afvigelser. Denne nye lov opfylder fuldt ud de krav, som samfundet i dag stiller; den er i pagt med tiden og endog på mange områder forud.

Overordnet drejer loven sig om to hovedafsnit, nemlig målsætning og midler. Målsætningen med loven er for det første en afbureaukratisering af beslutningsprocesser, for det andet at etablere en mål- og rammestyring, hvorved den enkelte skole får mulighed for økonomisk og pædagogisk selvforvaltning, og for det tredje at give forældrene større indflydelse på deres børns skole i såvel økonomisk som pædagogisk henseende med lærerne som ansvarlige rådgivere.

Midlerne til at kunne gennemføre målsætningen er udformet i få velovervejede regler. Den enkelte skole skal fremover ledes af en skolebestyrelse og en skoleleder, der har kompetence. Skolebestyrelsen fastsætter alle principper for skolens virksomhed, herunder godkendelse af budgetter. Lærerrådene ophæves,

og i stedet etableres pædagogiske råd, der er rådgivende for skolens leder.

En god folkeskole må følge med samfundets udvikling, den må være dynamisk og initiativrig; for at den kan være det, behøver folkeskolen frihed, frihed til selv at bestemme. Skolens brugere skal i videst muligt omfang bestemme skolens udvikling til fordel for vore børn. Disse krav er hidtil ikke blevet opfyldt tilstrækkeligt. Ressourceforbruget er uanset det faldende elevtal steget og kvaliteten næppe tilsvarende øget.

Hvad er fejlen ved det bestående system, må man spørge sig selv. Mit svar er, at hverken skoleledelse, lærere eller forældre med de nuværende regler har haft tilstrækkeligt ansvar og mulighed for selv at bestemme, hvad der er bedst for vore børn. Det får de nu. De overordnede mål og rammer skal alene fastlægges i Undervisningsministeriet, hvorimod det overordnede økonomiske og pædagogiske ansvar skal lægges ud til den enkelte kommunalbestyrelse. Her skal man så lægge rammerne for hver skole i kommunen, hvorefter resten er op til den enkelte skolebestyrelse.

Skolebestyrelsen bliver hermed det centrale organ i den nye styrelsesform for folkeskolen, og forældrene skal have bestemmende indflydelse her, samtidig med at både lærere, elever og skoleleder skal være repræsenteret. Det pædagogiske arbejde er fortsat lærerens ansvar. Den overordnede indflydelse, lærerne har på skolens pædagogiske holdning, sker formelt gennem det pædagogiske råd, som især skal udtale sig efter anmodning, men som også har lejlighed til at udtale sig direkte.

Ved at lærerne deltager i skolebestyrelsens møder, skubbes den frugtbare drøftelse af problemerne over i det besluttende organ, nemlig skolebestyrelsen. Herved opnås det nødvendige samarbejde mellem forældre, lærere og skoleleder.

Dette meget vigtige skolearbejde giver en hurtigere tilpasningsevne. Skolebestyrelsen kan træffe direkte og klare beslutninger, som hurtigt og effektivt sætter skolen i stand til at opfylde de lokale ønsker og behov. Dette er også til fordel for skolelederen. Han får en stærkere position, når han hurtigt kan få afklaring på skolens problemer og kan træffe klare beslutninger. Skolelederens opgave fremover vil primært være at sikre, at skolens økonomiske ram-